

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Kuttner_Henry-Kasicka.pdb

PDB Name: Kuttner Henry - Kasicka

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 28.9.2007

Modification Date: 28.9.2007

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Henry Kuttner
Kasička
(ikarie 1996/06)

Ballardovi kradli diamanty rychleji, než je stačil vyrábět. Pojišťovací společnosti před ním zavíraly dveře, zatímco detektivní agentury nabízely své drahé služby. Diamanty se však ztrácely dál, takže platit detektivy znamenalo jen další peníze vyhozené oknem.

Takhle to dál nešlo. Ballardovo jmění bylo založeno na diamantech, jejichž hodnota byla v nepřímém poměru k množství jejich výskytu. Budou-li krádeže tímto tempem pokračovat, za deset let budou kvalitní modrobílé diamanty téměř bezcenné.

"To, co potřebuji, je perfektní trezor," poznamenal Ballard a upil ze sklenky likéru. Upřeně pohlédl na Joe Gunthera sedícího naproti němu.

Gunther se mime usmál. "To tedy máte pravdu."

"Vy jste technik. Vymyslete něco. Zač vás vůbec platím?"

"Platíte mne za to, že umím vyrábět diamanty, a že to tajemství nikomu neprozradím."

"Nemám rád lenochy," bručel Ballard. "Pokud vím, byl jste nejlepší absolvent Institutu v roce 1990. Co jste od té doby vůbec kloudného dělal?"

"Užíval si života," usmál se Gunther. "Proč bych si měl namáhat mozek? Za to, že vyrábím diamanty, dostanu od vás vše, co potřebuji. Po čem vlastně člověk touží? Po svobodě, bezpečí a možnosti uskutečnit všechny své vrtochy. To vše mám díky tomu, že se mi poštěstilo najít návod, jak vyrobit kámen mudrců. Cain, k vlastní škodě, nedomýšlel možnosti svého patentu. Jeho škoda - můj zisk."

"Kdybyste raději držel hubu," znechuceně poznamenal Ballard.

Gunther se shovívavě usmál. Rozhlédl se po velké, přepychově zařízené jídelně. Byl poněkud opilý a jeho černý, splihlý vlas mu spadl do čela. Hubená, ostře řezaná tvář nabyla poněkud výsměšného výrazu.

"Nikdo nás tu neslyší. Rád mluvím, zejména když jsem přesvědčen, že jsem právě tak významnou veličinou jako vy, což ve mně vzbuzuje příjemný pocit blaha."

"Tak klidně mluvte dál. Až skončíte, budu zase pokračovat já."

Gunther se napil whisky.

"Jsem hedonista, a navíc s vysokým inteligenčním kvocientem. Po univerzitě jsem hledal nejlepší způsob, jak se uplatnit, aniž bych se přitom příliš namáhal. Něco vymýšlet od samého počátku považuji za ztrátu času, takže nejlepší způsob, jak se vyšvihnout, je přidat něco navíc k tomu, co je již vymyšleno. Proto jsem zašel na patentní úřad a dva roky jsem procházel záznamy. Hledal jsem něco, co by se vyplatilo, až jsem narazil na Cainův vzorec. Ten člověk vůbec nevěděl, na co vlastně přišel. Myslel si, že objevil novou termodynamickou teorii, a nikdy si neuvědomil, že pouhou nepatrnou úpravou své teorie by dospěl k vzorci pro výrobu umělých diamantů."

Ballard se ušklíbl. "Už jste skončil?"

"Ano."

"Mne jen zajímá, proč každý měsíc opakujete stále totéž."

"Abych vám to důkladně připomněl. Jsem si jist, že byste mne nejraději zabil, aby vaše tajemství bylo v absolutním bezpečí. Domnívám se, že si vymýšlíte a zase zavrhuje tolik způsobů, jak se mne zbavit, že začínáte ztrácet soudnost. Musíte si však uvědomit, že v tom případě se formule dostane na veřejnost a každý si pak bude moci vyrobit tolik diamantů, kolik bude chtít. Co se pak stane s vámi a s vašim jménem?"

Ballard napřimil v křesle své mohutné tělo, přivřel oči a mohutné, pěstěné ruce založil do týla. Chladně pohlédl na Gunthera.

"Náš vztah je jakýsi druh symbiózy. Víím, že budete mlčet, protože umělé diamanty jsou i pro vás zárukou blahobytu. Vše ostatní - úvěry, hotovosti, cenné papíry - to vše může za současných ekonomických podmínek ztratit hodnotu. Diamanty jsou však vzácné, a já chci, aby takové zůstaly i nadále. Proto ty krádeže musí jednou provždy přestat. To musí nakonec být i váš zájem."

"Pokud někdo vyrobí trezor," podotkl Gunther, "někdo jiný vždy přijde na způsob, jak se do něj dostat. Přece znáte tu celou historii. Kdosi vynalezl kombinační zámek, a hned nato někdo jiný zjistil, že pouhým odposlechem, jak do sebe zapadají stávká zámku, je možné najít kombinaci, která umožňuje trezor otevřít. Když zámek zlepšili tak, aby zapadání bylo nehučné, použil se stetoskop. Byl objeven časový zámek - odpovědi byl nitroglycerin. Zesílily se stěny a spoje - použil se termit. Nebo kdosi odmontoval číselník, dal pod něj kus uhlového papíru, číselník opět zasadil, a když se druhý den vrátil, měl kombinaci na uhlovém papíru. Dnes se používá rentgenu a vývoj stále pokračuje."

"Přesto je možné vyrobit dokonalý sejf," namítl Ballard.

"Jak?"

"Jsou dvě možnosti. První je pevně uzavřít diamanty do absolutně nedobytné pokladny."

"Nic takového neexistuje."

"Druhý způsob je nechat je zcela volně a dát je hlídat několika muži, kteří je nespustí s očí."

"To jste přece už zkusil. Muži byli zneškodnění plynem. Podruhé se mezi hlídače dostal chlapík převlečený za detektiva, kterému se podobal tak, jako by mu z oka vypadl."

Ballard líně vztáhl ruku a vzal si olivu.

"Když jsem byl ještě chlapec, měl jsem pokladničku v podobě prasátka. Mince jsem sice viděl, protože byla skleněná, ale nemohl jsem je vybrat, aniž bych ji rozbil. To je to, co potřebuji, a navíc, to prasátko musí umět běhat!"

Gunther projevil zájem. "Jak to myslíte?"

"Prasátko s implantovaným pudem sebezáchovy, aby mohlo v případě nebezpečí utéct. Musí být programováno na útěk jako zvířata. Existuje druh afrického jelena, který reaguje na podezřelý pohyb již předem, což je daleko lepší než následná reakce, i když ve zlomku vteřiny. Jiný příklad je liška. Může ji

člověk chytit?"

"Proto používá psy a koně."

"Správně. Jenže liška utíká přes stádo ovcí, brodí se vodou, aby zmátla stopu. Mé prasátko musí umět totéž, případně ještě něco navíc."

"Zřejmě máte na mysli nějakého speciálního robota."

"Lidé z koncernu Metalman nám něco takového udělají na speciální zakázku. Představuji si, že by to byl sedm stop vysoký robot s radioatomovým mozkem, naplněný diamanty. Musí mít schopnost dostat se z každé situace, a to útekem. Prostě inteligentní robot."

Gunther si zamyšleně pohladil bradu.

"To je sice zajímavé, ale až na jednu věc. Koncern Metalman sice vyrobil robota s lidskou inteligencí, jenže ten byl tak velký jako celý blok městských domů. To znamená, že schopnost pohybu klesá úměrně s růstem inteligence, protože se zatím nepodařilo najít náhradu za koloidní mozkovou tkáň. Nicméně..."

Začal si prohlížet nehty.

"Ano, myslím, že by to šlo," pokračoval. "Robot musí být naprogramován výhradně jedním směrem, a to je vlastní bezpečnost. Z této motivace musí být schopen vyvozovat logické závěry. To je vše, co potřebuje."

"Myslíte, že to stačí?"

"Ano, robot totiž jedná striktně logicky. Tuleně nebo jelena můžete zahnat do pasti. Nebo také tygra. Tygr slyší za sebou honce a utíká před nimi. Uvědomuje si totiž pouze toto jediné nebezpečí a na útěku spadne do jámy. Liška je chytřejší. Vnímá nebezpečí jak před sebou, tak i za sebou. Stejně tak musí jednat i robot. Nesmí se dát slepě na útěk. Pokud je hnán ke slepé uličce, využívá logiky a uvažuje, co může být za ní."

"Podaří se mu vždy uniknout?"

"Radioatomový mozek reaguje neuvěřitelně rychle, prakticky okamžitě. Bruce, postavils mne před pěkný problém, ale myslím, že se dá vyřešit. Diamanty nacpaný robot, - který se neustále prochází z místa na místo - myslím, že psychologicky to odpovídá vašim představám."

Ballard pokrčil rameny.

"Mám rád okázalost. Jako dítě jsem trpěl komplexem méněcennosti. Nyní se snažím si ji vykompenzovat. Proč si myslíte, že jsem dal postavit tento zámek? Je to vlastně jakési nabubřelé divadélko, i když jeho údržba vyžaduje spoustu služebnictva. Nejhorší, co by mne mohlo postihnout, je pocit bezvýznamnosti."

"Což ve vašem pojetí je synonymem chudoby," poznamenal suše Gunther. "Bruce, ve skutečnosti se jen opičíte. Celé to vaše ekonomické impérium jste vybudoval jen tím, že jste stále něco napodoboval. Pochybuji, že jste se za celý svůj život zmohl na jedinou originální myšlenku!"

"Jak to? Co ten robot?"

"Pouhá indukce, k níž bylo cosi přidáno. Prostě jste si představil své potřeby a shrnul je. Výsledkem je robot nacpaný diamanty a vždy připravený k útěku."

Gunther se zamyslel, a pak pokračoval:

"Robot uzpůsobený jen k útěku je málo. Musí nejen utíkat, ale hlavně vždy uniknout. Musí mít zabudovaný jakýsi mechanický pud sebezáchovy. Robot musí utíkat tak dlouho, dokud je to možné, a hlavně logické. Pak se musí pokusit o záchranu jiným způsobem."

"Měl by tedy být ozbrojen?"

"Do jisté míry. Když jsme již řekli A, musíme říct i B. Ovšem potřebujeme sice pohyblivou jednotku, ale ne tank! Robotova inteligence, vycházející z pudu sebezáchovy a jeho logiky, mu musí umožnit využívat všech možností a věcí, které má k dispozici. Je třeba mu nacpat do mozku všechny možné základní údaje a on si již zařídí vše potřebné. Hned se dám do práce."

Ballard si utřel rty ubrouskem. "Tak dobře."

Gunther povstal.

"Nemyslete si, že jsem tím podepsal svůj rozsudek smrti. Jakmile totiž budete mít k dispozici nedobytný sejf, jímž bude ten robot, nebudete mne již potřebovat k výrobě diamantů. Robot jich v sobě bude mít tolik, že vám vystačí do konce života. Kdybyste mne pak zabil, váš diamantový monopol by byl v

bezpečí, protože nikdo kromě mne nezná způsob výroby umělých diamantů. Robota sice zhotovím, ale současně učiním některá opatření, která zaručují mou bezpečnost. Jedním z nich je skutečnost, že onen vzorec v patentním úřadě není uveden jako Cainův, a také se nejedná o termodynamický jev."

"To vím," přikývl Ballard. "Ověřil jsem si to, aniž jsem řekl svým detektivům, oč se vlastně jedná, takže číslo patentu je vaším tajemstvím."

"Správně. Pokud jím zůstane, jsem v bezpečí. Dále jsem zařídil, aby v případě mé smrti byl vzorec zveřejněn, takže mnohým lidem se potvrdí jejich podezření. Kolují totiž pověsti, že vaše diamanty jsou falešné, jenže to nelze dokázat. Dokonce znám chlapíka, který se o to usilovně pokouší."

"Ffoulkes, že?"

"Ano. Bernard Ffoulkes z Mercantile Alloys. Nenávidí vás nejméně tak, jako vy jeho, jenže vy jste mocnější než on. Kdyby mohl, s radostí by vás rozdrtil!"

Ballard povstal. "Dejte se do práce, aby robot byl hotov, než dojde k další krádeži!"

"Říkáte, že Metalman vyrábí pro Ballarda robota nacpaného diamanty?"

Berny Ffoulkes upřeně pohlédl na svého sekretáře Dangerfielda. "Zatracená nafoukanost!"

Dangerfield pokrčil rameny a mlčel.

"Jak má být velký?"

"Sedm stop."

"Hm. A navíc vycpaný diamanty. Kolik jich v něm může být? Jistě že hodně. Doufám, že robota nenaprogramoval, aby chodil po zámku a volal 'At' žije Ballard!'"

Ffoulkes vstal od stolu a začal se procházet po místnosti, bruče si při tom jako přerostlý komár. Byl to ryšavý, naplešatělý mužík s vrásčitým, nakyslým obličejem. Po chvíli se zastavil a vyjel na Dangerfielda:

"Připravte vše, abychom ho mohli zmáčkout. Denně sledujte realizaci všech opatření. Naplánujte globální ekonomické akce, abychom po Ballardovi mohli skočit hned, jakmile se něco bližšího dozvíme!"

Dangerfield na to neřikal nic, jen tázavě zvedl obočí.

Ffoulkes si toho všiml. Přistoupil k němu a zlostně zasyčel: "Mám vám snad sám udělat harmonogram jak na to? Vždy, když jsme již měli Ballarda v hrsti, pokaždé se z toho nějak vykroutil. Nějak si obstaral další půjčky, oběhal pojišťovny - a hlavně ty jeho zatracené diamanty! Teď je ale v situaci, kdy žádná finanční instituce s ním nechce mít nic společného, takže mu zbývají jen diamanty, ale jejich zdroje přece nemohou být nevyčerpatelné - ledaže by je vyráběl uměle. Pokud pro to budeme mít důkaz, je ztracen. Chápete to?"

Dangerfield váhavě přikývl.

"V tom robotu musí být spousta diamantů," uvažoval Ffoulkes. "Zařídíme, aby byly ukradeny, a pak hned udeříme!"

Dangerfield se nadále tvářil pochybovačně.

"Tak dobře, myslíte si, že se to nepovede. Nesmíme však povolit. Do zdi se musí bít tak dlouho, dokud nepadne. Jakmile docílíme, aby se stal insolventním, je s ním konec. V každém případě se o to musíme pokusit. Připravte generální ofenzívu - dluhopisy, cenné papíry, akcie veřejných podniků, zemědělské účasti, kovoprůmysl - prostě vše. Ballarda musíme přinutit, aby pro záchranu svých cenných papírů kupoval tak dlouho, až už nebude moci pokračovat. Zajistěte podporu našich příznivců a chlapcům vyplat' te peníze!"

Dangerfield udělal palcem a ukazováčkem kolečko a beze slova vyšel z místnosti. Ffoulkes se za ním díval a krůvě se usmíval.

Byla to doba růstu a poklesu, nestabilní ekonomiky a nesmyslně proměnných veličin, ale základem zůstávala pracovní doba. Jenže co se v teorii jevílo jako efektivní, v praxi vypadalo jinak. Pracovní doba promítnutá do nestabilních sociálních poměrů nabyvala fantastických forem, k čemuž přispěla i věda.

Vláda a věda byly ochromeny mocí průmyslových gigantů, sice samostatných, nikoli však soběstačných. Jejich sémantici a propagandisté lidem štědře servírovali opojná hesla - vše bude lepší, až Ballard, nebo Ffoulkes, či All-Steel, popřípadě Unlimited Powers, získají nadvládu.

Mezitím dobře placení technici jednotlivých loupeživých baronů pilně házeli klacky do soukolí mašinérie svých protivníků. Byla to doba předcházející vědecké revoluci, v níž stejně tak jako v průmyslové

revoluci docházelo k rychlému posuvu všech ekonomických hodnot. Prestiž All-Steelu závisela hlavně na Hallwellově metodě, ale technici z Unlimited Powers objevili nový, efektivnější způsob výroby, který Hallwellovu metodu zcela vytlačil.

Společnost All-Steel byla těžce postižena. Po určité době však vytáhla na světlo dosud tajné patenty a využila je ku svému prospěchu. To zase otřásl Ffoulkesem. Nové patenty All-Steelu automaticky snížily hodnotu jeho gatunských obligací, podléhajících zákonu nabídky a poptávky.

Každá společnost se snažila zaskočit svou konkurenci, ale všechny chtěly vládnout. Zoufale se čekalo na spásný den, kdy nějakým zázrakem ekonomický chaos pomine a vše bude řídit jakási centrální moc. Pak prý nastane skutečná Utopie.

Zatím však ekonomické struktury rostly jako babylonské věže a konec jejich růstu byl v nedohlednu. Současně s nimi rostla i zločinnost, která byla často vhodnou zbraní. Znovu vyvstal systém tak zvaného "ochranářství". All-Steel platil Donnersovu gangu, aby se nepletl do oblasti jejího zájmu. Pokud by se tato banda zaměřila na zločiny, které by oslabovaly Ffoulkese či Ballarda nebo Unlimited Powers, tím lépe pro All-Steel. Spektakulární zločiny měly totiž v důsledku pokles nepřátelských akcí, které budou nabízeny, ale nikdo o ně nebude mít zájem, takže budou automaticky klesat dál.

Pokud někdo klesl až na dno, byl ztracen. Jeho majetek připadl dravým vlkům a on sám byl považován za příliš nebezpečného, než aby mu bylo umožněno znovu získat moc. "Vae victis!"

Robot byl bezpohlavní. Měl však podobu muže, takže ani Ballard ani Gunther ho neoznačovali zájmenem "to". Metalman Products odvedli výbornou práci a Gunther ji ještě vylepšil.

Robot jménem Argus byl dopraven na zámek ke konečné úpravě. Byla to symetrická postava naplněná diamanty. Měla podobu rytíře sedm stop vysokého, ve zlatém brnění, zlatých botách a zlatých rukavicích, které sice vyhlížely neohrabaně, ale bylo v nich množství miniaturních zařízení, nahrazujících citlivé konečky nervů. Místo očí měl speciálně upravené diamantové čočky, takže jeho jméno Argus bylo zcela oprávněné.

Byla to nádherná postava, jako vystřižená z dávného bájesloví. V záři slunečního světla se podobal spíše Apollónovi než Argusovi. Dokonce se zdál být bohem, který zasypal Danae zlatým deštěm.

Gunter se při jeho konečné úpravě dost zapotil. Při práci měl kolem sebe rozloženu spoustu nákrešů a psychologických diagramů vycházejících z mentality zvířat, jejichž jedinou obranou je útek. Základem všeho byl pud sebezáchovy, který byl v každé situaci rozhodujícím faktorem. Robot jím byl v dostatečné míře vybaven.

"Nikdo ho nemůže chytit," konstatoval spokojeně Ballard, prohlížeje si Arguse.

"Jak by také mohl," odsekl Gunther. "Automaticky nacházíte nejlogičtější řešení nastalé situace a okamžitě se přizpůsobuje jejím změnám. Logika a okamžité reakce z něho činí dokonalý stroj uzpůsobený k útěku."

"Naprogramoval jste mu také běžnou rutinu?"

"Samozřejmě. Dvakrát denně bude procházet celým zámkem, ale nikdy z něj nevyjde. To je důležité, protože venku by mu mohli nastražit nějakou důmyslnou past. I kdyby se podařilo zámek obsadit, Arguse se nikdy nezmocní. V zámku je spousta poplašných zařízení, takže by jej mohli obsadit jen na velmi krátkou dobu."

"Jste si jist, že nechat ho pobíhat po zámku je dobrá myšlenka?"

"Sám jste to přece navrhl. Navíc bude Argus atrakcí pro hosty. Pokud by se při procházce dostal do nebezpečné situace, buďte jist, že ji zvládne."

Ballard pohladil diamanty zdobící Argusovo zlaté brnění.

"Nejsem si tak zcela jist. Co když dojde k nějaké sabotáži?"

"Diamanty jsou velmi odolné a snesou mimořádně vysokou teplotu. Pod zlatými pláty je navíc pevná izolační vrstva odolná proti kyselinám, sice ne na dlouho, ale to postačí, aby Argus mohl odpovídajícím způsobem reagovat. Důležité je, že nikdo nemůže Arguse zastavit, aby ho pak mohl v klidu zničit. Může ho třeba napadnout plamenometem, ale na jak dlouho? Stačí vteřina a Argus uteče."

"Pokud se mu to podaří," poznamenal Ballard pochybovačně. "Co když ho nějak zaskočí?"

"Vyhne se rohům a slepým uličkám. Jeho radioatomový mozek funguje perfektně. Je to myslící stroj

programovaný na sebezáchovu."

"Hm."

"Navíc je silný, na to nezapomínejte. To je důležité. Je schopen rozervat ocelové pláty, pokud bude mít možnost opřít se, aby mohl páčit. Není však žádný buldozer, to by nemohl být tak pohyblivý. Podléhá sice normálním fyzikálním zákonům, je však nesmírně adaptibilní, mimořádně silný, a hlavně je schopen superrychlých reakcí, takže je prakticky nezranitelný. Jen my dva jsme schopni ho zastavit."

"Doufám, že máte pravdu."

Gunther pokrčil rameny. "Robot je připraven. Můžeme se do toho dát!"

Odpojil drát od zlaté přilby.

"Asi minutu potrvá, než se uvede v činnost automatický kontrolní systém."

"Ted'!"

Obrovská postava se pohnula. Na gumových podrážkách se vzdalovala tak rychle, že se její nohy téměř nepostřehnutelně kmitaly. Pak se opět zastavila.

"Stáli jsme u něho příliš blízko, takže sebezáchovný pud ho přinutil, aby se vzdálil," vysvětloval Gunther.

"Reaguje totiž na vlny vysílané našimi mozky, pokud jsme blízko. Takže nyní vám předávám vaši kasičku!"

Mírný úsměv rozjasnil Ballardovy rysy. Popošel k robotu.

Robot ucouvl.

"Řekněte heslo!"

"Není všechno zlato, co se třpytí!" Ballard téměř zašeptal a kráčel k robotu. Ten však ustoupil až do protějšího kouta.

Než se překvapený Ballard vzpamatoval, ozval se Gunther: "Mluvte hlasitěji!"

"Co když mne někdo nepovoláný uslyší?"

"Žádný strach. Prostě změňte heslo. Když bude robot stát přiblížíte se k němu a nové heslo mu pošeptáte."

"Není všechno zlato, co se třpytí!" Tentokrát Ballard téměř zařval.

Robot zůstal stát. Ballard k němu přistoupil, stiskl skrytý knoflík na robotově přilbě a zašeptal: "Tyto perly jsou její oči."

Znovu stiskl knoflík a robot odběhl. Když Ballard nové heslo opakoval, zastavil se.

"Výborně, funguje to!"

"Pro heslo nepoužívejte příliš známé fráze," upozornil ho Gunther. "Co když někdo z hostů začne citovat Shakespeara!"

Ballard celou proceduru zkusil znovu.

"Jaké to světlo se line oním oknem! Já jsem přišel pohřbít Caesara. Je to čas pro všechny dobré lidi."

"To už nikdo ani náhodou neřekne," ušklíbl se Gunther. "Je to dobré. Tak a teď půjdu a dám si bene."

Potřebuji se odreagovat. Napište mi šek."

"Kolik?"

"Pár tisíc. Až budu potřebovat další, zavolám vám."

"Co bude se zkoušením robota?"

"To už zvládnete sám. Vše funguje, jak má."

"Tak vypadněte."

Gunther se sardonicky pousmál a odešel.

Za hodinu poté přistálo aerotaxi na střeše jednoho newyorského mrakodrapu. Vystoupil z něj Gunther, provázený dvěma robustními osobními strážci. Od té doby, co byl jeden jeho kolega unesen konkurencí, neměl v úmyslu se vystavovat jakémukoli nebezpečí.

Zatímco platil taxikáři, oba jeho průvodci pohlédli na svá zápěstí a stiskli černý knoflík na náramcích. Každých pět minut totiž hlásili, že vše je v pořádku. Jedno z Ballardových informačních center signál zachytilo a konstatovalo, že se nic mimořádného neděje, takže není třeba vyslat bleskový záchranný oddíl.

Bylo to komplikované, ale účinné. Denně se měnil kód, takže nebylo možno jej zneužít. Z časového hlediska bylo stanoveno, že během první hodiny bude hlášení vysíláno každých pět minut, druhou hodinu

každých osm a třetí hodinu každých šest. V případě akutního nebezpečí detektivové vyslali okamžitě zvláštní signál.

Tentokrát to však nevyšlo. Když všichni tři vstoupili do výtahu, Gunther nařídil sjet do Fontánového salonu a olízl si rty v blahém očekávání. Dveře se zavřely a když výtah sjížděl závratnou rychlostí dolů, zaplavil jeho malý prostor uspávací plyn. Jednomu z detektivů se sice podařilo včas stisknout své poplašné zařízení, ale ještě než se výtah zastavil v suterénu, byl i on v bezvědomí.

Když se Gunther probíral, zjistil, že je pevně připoután ke kovové židli. Místnost byla bez oken. Na jeho tvář dopadalo ostré světlo reflektoru. Zamrkal slepenými víčky a přemýšlel, jak asi dlouho byl v bezvědomí. Zamračeně natočil ruku tak, aby viděl na náramkové hodinky.

Za reflektorem stáli dva muži. Jeden z nich měl bílý lékařský plášť, druhý byl malý, ryšavý mužík s ostrou krysí tváří.

"Nazdar Ffoulkesi," řekl konverzačním tónem Gunther. "Díky, žeš mi zabránil, abych se dnes pořádně opil."

Mužík se uchechtl. "Konečně se nám to podařilo. Trvalo dlouho, než jsme se zbavili Ballardových hlídacích psů!"

"Co je dnes za den?"

"Středa. Byl jste v bezvědomí plných dvacet hodin."

Gunther se zamračil. "Tak řekněte, co ode mě chcete!"

"Hned začnu. Jsou Ballardovy diamanty umělé?"

"Proč to chcete vědět?"

"Pokud mi pomůžete podrazit Ballarda, dostanete ode mne vše, co si budete přát"

"To si netroufám. Kromě toho nemám záruky, že dodržíte své slovo. Jakmile promluví, mohl byste mne zabít. Bylo by to jen logické."

"Použijeme tedy scopolamin."

"Jsem proti němu imunizován."

"Přesto to zkusíme. Lestere!"

Muž v bílém plášti přistoupil ke Guntherovi a zkušeně mu vbodl do paže injekční jehlu. Po chvíli pokrčil rameny.

"Scop nezabírá, pane!"

"Tak vidíte," usmál se Gunther.

"Co kdybychom začali s mučením," uvažoval Ffoulkes.

"Nemyslím, že byste se toho odvážil. Za vraždu a mučení se automaticky dává trest smrti."

Mužík začal nervózně přecházet po místnosti.

"Umí také Ballard vyrábět umělé diamanty, nebo to dovedete jen vy?"

"Pokud je mi známo, tak je vyrábí Modrá víla pomocí kouzelné hůlky."

"Jak si přejete. Zatím tedy nepřistoupíme k mučení, ale použijeme nátlaku. Dostanete dost jídla a pití, ale zůstanete tady, dokud nepromluvíte. Za nějaký čas vám to bude zde připadat zatraceně nudné."

Gunther mlčel. Muži odešli a hodiny ubíhaly.

Lékař v bílém plášti přinesl jídlo a spoutaného zajatce obratně nakrmil. Když odešel, Gunther pohlédl na hodinky. Začal být nervózní.

Když hodinky ukazovaly 9.15, přinesli další jídlo. Gunther vyčkal, až lékař odešel, a z rukávu vytáhl ukradenou vidličku. Doufal, že si toho zatím nikdo nevšimne.

Za její pomoci v několika minutách zjistil konstrukci židle a její elektrické zapojení. Pokud se mu podaří způsobit krátké spojení...

Nebylo to nijak těžké, i když měl spoutané ruce. Nyní již věděl, kudy vedou dráty. Po chvíli se zablesklo a Gunther zaúpěl bolestí. Špičky prstů měl sice popálené, ale ruce a nohy byly volné.

Vstal a znovu pohlédl na hodinky. Zamračeně přecházel místností, až našel, co hledal. Stiskl tlačítko mechanismu okna, panel ve zdi se odsunul a za ním bylo vidět svítící newyorské mrakodrapy.

Znepokojeně pohlédl ke dveřím. Pak otevřel okno a vyhlédl ven. Pod ním sice byla závratná hlubina, ale také široká římsa. Protáhl se oknem a ručkoval napravo, až dosáhl dalšího okna.

Bylo zavřené. Váhavě pohlédl dolů, kde byla další římsa, ale sestoupit k ní bylo příliš nebezpečné.

Ručkoval tedy nalevo k sousednímu oknu. Bylo rovněž zavřené.

Další okno však bylo otevřené. Gunther do něho nahlédl. Byla tam sice tma, ale rozeznal velký psací stůl a na něm odlesk skříňky videofonu. Vlezl dovnitř a pohlédl znovu na hodinky. Pak na videofonu vytočil číslo.

Na obrazovce se objevila mužská tvář. Gunther řekl pouze: "Hlásím, že je vše v pořádku," a zavěsil.

Náhle zaslechl tiché cvaknutí. Rychle, zavolal Ballardovo číslo, ale místo něho se ozvala jeho sekretářka. "Kde je Ballard?"

"Není přítomen, pane. Mohu..."

Gunther si náhle vzpomněl na tiché cvaknutí a zbledl. Rychle přerušil spojení - a v té chvíli je zaslechl znovu.

Zaklel. Vrátil se k oknu, vylezl a konečky prstů se zachytil o okenní rám. Pustil se a dopadl na římsu o patro níže. Zapotácel se, ale zachytil se, i když si sedřel kůži na prstech.

Prokopl okno a za řinčení skla se vrhl po hlavě dovnitř. V místnosti však nebyl žádný videofon. Zamířil tedy ke dveřím, temně se rýsujícím v pozadí pokoje. Otevřel je, prošel jimi a našel, co hledal. Rozsvítil lampu a prohledal pokoj, aby se přesvědčil, že tu na něho není připravena nějaká past. Pak vytočil stejné číslo jako předtím.

Nikdo se neozval.

Gunther znovu zaklel. Po chvíli volání opakoval, ale opět bezvýsledně. Ve chvíli, kdy pokládal sluchátko, vstoupil do místnosti muž v lékařském plášti a prostřelil mu hlavu.

Muž, maskovaný jako Ffoulkes, si ze tváře setřel mejkap. Vzhlédl, když do místnosti vstoupil muž v lékařském plášti.

"Je to vyřízeno?"

"Ano. Můžeme jít."

"Vystopovali, kam Gunther volal?"

"To není už naše záležitost. Jdeme!"

Šedovlasý muž, pevně připoutaný k židli, zaklel, když mu injekční jehla pronikla kůží. Ballard počkal asi minutu, pak pohlédl na dva strážce stojící za ním.

"Vypadněte!"

Když odešli, Ballard se otočil ke svému zajatci: "Gunther se vám měl každý den hlásit. Kdyby se neozval, měl jste uveřejnit určitou zprávu, kterou vám dal do úschovy. Kde je?"

"Nejdříve mi řekněte, kde je Gunther!" Šedovlasý muž mluvil nezřetelně a zadržoval, jak scopolamin začínal působit.

"Gunther je mrtev. Zařídil jsem, aby jeho volání bylo odposloucháváno a příjemce vystopován. Řeknete mi konečně, kde je ta zpráva?"

Po dlouhém výslechu Ballard odšrouboval nohu od stolu a z dutiny vytáhl tenký, pečlivě zabalený magnetonový pásek.

"Víte, co v něm je?"

"Ne! Ne! Ne!"

Ballard šel ke dveřím a řekl strážcům:

"Zabijte ho!"

Vyšel ven a vyčkal, dokud neuslyšel tlumený výstřel. Hluboce si oddechl. Konečně je nezranitelný!

Barney Ffloukes zavolal svého tajemníka.

"Doslechl jsem se, že Ballardův robot je už hotov. Zahajte akci a zmáčkněte ho. Přinut'te ho, aby likvidoval. Donnerovým chlapcům řekněte o tom robotu!"

Dangerfield jako obvykle mlčel, jen palcem a ukazováčkem udělal kroužek.

To, o čem Gunther tvrdil, že je Cainův termodynamický patent, bylo ve skutečnosti něco zcela jiného, jak nakonec vyplynulo při prozkoumání magnetofonové pásky. Byl to McNamarův torzní proces - patent číslo R-735-V-2.

Ballard si to pečlivě vštípil do paměti. Tentokrát tajemství nebude s nikým sdílet. Považoval se za

dostatečně schopného vědce, aby některé drobné detaily zvládl sám, zejména když Guntherovo zařízení na výrobu diamantů bylo převezeno do zámecké laboratoře.

Ballard se ihned dal do práce, ale brzy narazil na překážku, i když nebyla nepřekonatelná. Původní McNamarův vzorec totiž nebyl zaměřen na výrobu diamantů. Byla to metoda, jak vyvolat ve hmotě určité elektronové změny a pomocí torze změnit její fyzikální strukturu. Gunther McNamarův vzorec pouze převzal a aplikoval jej na uhlík, jehož krystalickou formou je diamant.

Ballard si byl jist, že dokáže totéž, i když to bude vyžadovat určitý čas. Proces zvládl přesně za dva týdny, protože když znal postup, ostatní už byla jen rutinní práce.

Daleko horší byla však jiná komplikace. Závěrečná fáze výroby trvala téměř měsíc. Pokud byl reaktor otevřen dříve, byl v něm místo diamantů pouze čistý uhlík. Pro překonání tohoto mezidobí měl Gunther vždy určité množství diamantů v rezervě, jenže tato zásoba byla použita pro náplň robota.

Ballard si sedl a přemýšlel. Nakonec dospěl k názoru, že tento kritický měsíc nějak překoná.

Mezitím však Ffoulkes tvrdě udeřil. Proti diamantovému králi vyvolal propagačně-pomlouvачné kampaně, přišel s novými patenty a vynálezy, jimiž způsobil problémy v Ballardových ostatních činnostech - prostě dělal vše, co by Ballarda ekonomicky poškodilo. Jeho akcie klesaly, v závodech a dolech se stávkovalo. Náhlá občanská válka srazila hodnotu některých Ballardových afrických papírů na minimum. Začalo se tvrdit, že se jeho impérium rozpadá.

Za každou cenu bylo nutno vydržet alespoň měsíc, než bude vyrobena nová várka diamantů. Ballard této situaci čelil rozprodáváním své stále se zmenšující rezervní zásoby, kupoval za nejnižší ceny a ucpával trhliny kde se dalo. Prostě využíval taktiky, která se mu v minulosti vždy osvědčila.

Jeho okázalé sebevědomí mělo dočasný úspěch, ale ne na dlouho. Ffoulkes neustával v útocích a bil stále tvrději, takže Ballardovi zbyla už jen jediná naděje - za každou cenu vydržet do konce měsíce. Pak bude mít dost diamantů, aby si mohl opět upevnit svou pozici. Mezitím...

Donnerova banda se pokusila Arguse ukrást, ale podcenila jeho schopnosti. Argus přechal z místnosti do místnosti, spouštěl poplašná zařízení a ani kulky ho nezastavily. Nakonec Donnerovci uznali, že úkol je nad jejich síly, a dali se na ústup ještě dříve, než na místo dorazila policie.

Nezdařený pokus Donnerova gangu přivedl Ballarda na novou myšlenku. Byla by sice škoda robota poškodit, ale později mu mohou být diamanty vráceny. Na co jiného je banka, než aby byla útočištěm v kritických situacích?

Vzal si plátěný vak, zašel do místností, kde byl robot, a pečlivě za sebou zavřel dveře.

Argus tam stál nehybně, ale zdálo se, že v jeho diamantových očích je jakýsi škodolibý výraz. Ballard zarmouceně potřásl hlavou a pevným hlasem řekl:

"Jaké to světlo se line oním oknem..."

Když dokončil tuto kódovou slátaninu, chtěl přistoupit k robotu. Ten však ucouvl. Ballard netrpělivě opakoval heslo, tentokrát podstatně hlasitěji. Kolika decibelů je třeba, aby robot reagoval? Asi hodně.

Argus však stále ustupoval, i když Ballard řval z plna hrdla. V té chvíli začal fungovat Argusův sebezáchovný mechanismus. Automaticky se zapojilo poplašné zařízení a zámek pronikl ohlušující jakot sirény.

Ballard si všiml, že z otvoru Argusova brnění vyčnívá malá obálka. Sáhl po ní, ale robot ustoupil.

Ballard ztratil trpělivost. Začal robota honit z rohu do rohu, ale ten se stále držel v bezpečné vzdálenosti. Závod nakonec vyhrál, protože byl neúnavný, zatímco zadýchaný Ballard otevřel dveře a běžel pro pomoc. Mezitím poplašná siréna zmlkla.

Přispěchavším sloužícím Ballard poručil, aby robota obklíčili. Kolem Arguse se začal svírat lidský kruh.

Robot prostě prorazil obklíčení, bez jakékoli námahy od sebe odstrkoval útočníky a proběhl dveřmi, přičemž prorazil mahagonovu výplň. Ballard mlčky zíral za přehající postavou.

Při nárazu na obložení vypadla robotovi obálka. Ballard ji otevřel a četl:

"Milý Bruce, nechci riskovat. Pokud nebudu denně provádět na robotovi určité úpravy, nebude reagovat na vaši kódovou větu, ale pouze na tu, kterou znám jen já. V případě, že byste mne zabil, budete mít o zábavu postaráno. Poctivé jednání se vždy vyplácí!

S pozdravem Joe Gunther"

Ballard zlostně roztrhal list na malé kousky. Odvolal služebnictvo a šel za robotem, který stál nehybně ve vedlejší místnosti. Po chvíli se vrátil, videofonem zavolal do Chicaga a spojil se se svou rozvedenou ženou.

"Jessie?"

"Ahoj, co se děje?"

"Slyšelas o mém zlatém robotu?"

"Jistě. Můžeš si jich postavit kolik chceš, jen když mi budeš řádně platit alimenty. Říká se, že to s tebou jde s kopce. Je to pravda?"

"Zatím všim je Ffoulkes," zamručel zhnuseně Ballard. "Pokud chceš, abys dostávala i nadále alimenty, musíš mi pomoci. Chci totiž toho robota přepsat na tebe. Oficiálně ti ho prodám za dolar. Tak o něho nepřijdu, i když mi zabaví celý majetek."

"Je to tak zlé?"

"Řekl bych, že ano. Pokud mi robot zůstane, jsem z nejhoršího venku. Až bude třeba, prodáš mi ho za dolar zpátky, zatím však budeme naši smlouvu držet v tajnosti."

"To znamená, že mi nedůvěřuješ."

"Nesmíš se zlobit, ale když se jedná o robota plného diamantů..."

"V tom případě ti ho prodám zpět za dva dolary. Co by to bylo za obchodní transakci, kdyby nebyla zisková! Pošli mi papíry a já je podepíšu."

Ballard přerušil spojení. Alespoň tohle je úspěch. Robot mu v každém případě zůstává a ani Ffoulkes mu ho nemůže vzít. I kdyby se před koncem měsíce finančně zhroutil, robot se svými diamanty ho vbrzku zase postaví na nohy. Nejdřív ho ale musí chytit...

Toho dne se audiofon netrhnul. Lidé na něm chtěli záruky, makléři zase sdělení dolní meze, pod níž již nelze obchodovat. Ballard hekticky manipuloval se svými cennými papíry, likvidoval, pokoušel se o flotaci a snažil se získat půjčky.

Navštívili ho dva statní pánové, jejichž oborem bylo poskytovat půjčky za lichvářské úroky. Oba o robota slyšeli a chtěli ho vidět. Ballard, potěšen jejich zájmem, jim vyhověl.

"Nač vůbec potřebujete úvěr, Bruce," zeptal se jeden z nich. "Vždyť v něm máte spoustu peněz!"

"Jistě. Jenže se mi nechce ho rozebírat. Stačilo by, kdybyste mi pomohli do prvního..."

"Proč právě do prvního?"

"Prvního mi totiž dojde nová zásilka diamantů."

"Aha," poznamenal jeden z pánů. "On vám totiž utíká, že?"

"Samozřejmě. Jinak by nebyl zabezpečený proti loupeži."

Oba finančníci na sebe pohledu. "Můžeme se na něho podívat zblízka?"

Přistoupili k robotu. Argus ucouvl.

"Přinutit ho, aby se zastavil, je značně komplikované," řekl Ballard rychle. "Stejně tak je náročné uvést ho znovu do chodu. Jinak ty kameny, co má v sobě, jsou naprosto perfektní!"

"Jak to můžeme vědět? Vypněte elektřinu, nebo to, co ho pohání. Doufáme, že nemáte námitky, abychom se přesvědčili!"

"Ale vůbec ne! Jen je to časově náročné..."

"Nějak se mi to nelíbí," poznamenal jeden z finančníků. "Úvěr dostat můžete, ale musíme se přesvědčit, že v něm ty diamanty opravdu jsou. Takže, až budete ochoten nám je ukázat, zavolejte nás!"

Odešli a Ballard dlouho tiše klel.

V rohu pokoje zamrkal videofon, ale Ballard jej nebral na vědomí. Dobře věděl, kdo a proč ho volá. Záruky...

Ballardovy rty se sevřely. Pohlédl na robota, pak se otočil na patě a zavolal svého sekretáře, jemuž vydal příslušné příkazy.

Sekretář, elegantní mladší světlouhlavý muž se starostlivým výrazem v tváři, se dal do práce. I on vydal příslušné příkazy.

Do zámku pocházeli dělníci a technici. Ballard se s nimi radil, ale žádný z nich nebyl schopen navrhnout spolehlivou metodu, jak Arguse chytit. Přesto však byli optimističtí. Nemůže být problém robota

nějakým způsobem zastavit

"Plamenomet?"

Ballard uvažoval. Pod zlatými pláty je pancéřová slitina.

"Mohli bychom ho zaskočit a propálit mu mozek! To by ho určitě zastavilo."

"Zkuste to. Mohu si dovolit ztratit pár diamantů, které má na sobě jako ozdobu, jen když dostanu ty, co má v sobě."

Ballard sledoval, jak šest mužů s plamenomety zatlačilo Arguse do kouta. Varoval je:

"Dejte pozor, aby mezi vámi nepřeskočil!"

"Samořejmě, pane. Hej, vy, jste připraveni? Raz - dva..."

Z ústí plamenometů vyšlehly proudy ohně. Trvalo nepatrný zlomek vteřiny, než dosáhly k robotově hlavě, ale Argus byl rychlejší. Sehnul se, takže plameny ho minuly, a současně vyběhl z rohu. Za ječení poplašené sirény prorazil kruh mužů a vnikl do vedlejšího pokoje, kde se zastavil. Zdálo se, že se zájmem vyčkává další vývoj situace.

"Zkuste to znova," navrhl zachmuřený Ballard, i když tušil, že výsledek bude stejný.

Měl pravdu. Argusovy reakce byly okamžité, takže muži nebyli s to robota zasáhnout. Jediným výsledkem bylo zničení mnoha kusů cenného nábytku a vybavení pokoje.

Sekretář se dotkl Ballardova rukávu.

"Pane, už budou dvě hodiny!"

"Co? Ach tak. Johnson, odvolejte ty muže. Jsou padací dveře hotovy?"

"Ano, pane."

Robot se náhle otočil a zamířil ke dveřím. Nastal totiž čas pro jeho naprogramovanou pochůzku zámkem. Protože se nikdy neodchyloval od stanovené trasy, bylo celkem snadné připravit mu past Ballard totiž od počátku pochyboval, že plamenomety budou úspěšné.

Spolu s Johnsonem šli za Argusem, který důstojně procházel bohatě zařízenými komnatami zámku.

"Jeho váha uvolní pero padacích dveří a on se propadne do spodní místnosti. Je možné, že by se z ní dostal?"

"Ne, pane. Stěny jsou z ocelových plátů. Musí tam zůstat."

"To je dobře," pochvaloval si Ballard.

"Je však možné, že tam bude pobíhat kolem dokola," namítl nesměle sekretář. "Jak ho zastavíme?"

"To je sice možné," připustil Ballard, "jenže ho zaliju rychle tuhnoucím betonem, z něhož neunikne. Pak jednoduše beton provrtáme a dostaneme se k němu i k diamantům."

Sekretář Jackson se mdle pousmál. Nějak měl z toho obrovitého robota strach.

"Jak velká je ta past?" zeptal se náhle Ballard.

"Deset stop."

"Zavolejte muže s plamenomety. Pokud sám do pasti nespadne, zaženeme ho tam!"

Jackson zaváhal. "Co když opět prorazí řadou mužů?"

"Ať se postaví po obou stranách pasti. Jděte na to!"

Sekretář odběhl. Ballard chodil za robotem z pokoje do pokoje, až se objevil Jackson se třemi muži s plamenomety. Ostatní se seskupili, aby robota obklíčili.

Zabočili do dlouhé, úzké chodby, v jejíž polovině byly padací dveře zakryté drahocenným bucharským kobercem. Na protější straně pasti stáli tři muži s připravenými plamenomety a sledovali blížícího se robota. Past co nevidět sklapne...

"Spusťte to, hoši!" poručil nedočkavě Ballard.

Muži uposlechli. Z ústí jejich plamenometů vytryskly proudy ohně.

Robot zrychlil krok. Ballard si uvědomil, že Argus má oči i vzadu, ale ty mu nebudou nic platné.

Koberec...

Noha ve zlaté náhlenici došlápla. Robot na ni začal přesouvat svou tíhu, ale okamžitě reagoval na rozdíl mezi stabilitou podlahy a padajícími dveřmi a strnul. Ještě dříve, než se dveře propadly, přesunul těžiště svého těla, stáhl nohu zpět a zastavil se na okraji koberce. Oheň-z plamenometů mu dopadl na záda.

Ballard ječel rozkazy.

Tří muži na druhé straně padacích dveří postoupili dopředu a jejich plamenomety chrlily proudy ohně.

Argus se přikrčil, odrazil se a skočil.

Na to, že to byl skok z místa, to nebyl špatný výkon. Argus své pohyby ovládal s matematickou přesností. Jeho síla daleko překonávala váhu jeho zlatého těla, takže se lehce přenesl přes deset stop širokou propast. Dokonce doskočil ještě dále.

Plamenomety na něho chrlily ohnivý déšť. Argus začal utíkat. Jeho nohy se kmitaly takovou rychlostí, že je nebylo možno postřehnout. Aniž se staral o oheň na svém těle, rozrazil hradbu tří těl, která mu stála v cestě. Pak přešel do normální chůze a pokračoval v plánované obchůzce zámkem.

Celou tu dobu poplašná siréna pronikavě ječela, ale Ballard si to uvědomil teprve, až zmlkla.

Pro Arguse nebezpečí pominulo. Na jeho kovovém těle se sice tu a tam objevily nepravidelné skvrny tam, kde se zlato žárem roztavilo, ale to bylo vše.

Johnson rozpačitě polkl slinu. "Tu past musel nějak vidět!"

"Spíše ji vycítil," poznamenal znechuceně Ballard. "Zatraceně! Kdybychom ho mohli na chvíli zastavit, abychom ho mohli polít rychle tuhnoucím betonem!"

O hodinu později se o to pokusili. Na robota spadl strop proložený kovovými pruty, mezi nimiž mohl pronikat beton. Ballard prostě naplnil hořejší místnost tekutým betonem, až se strop pod jeho tíhou propadl. Robot byl právě pod ním...

Jenže tam nezůstal. Vycítil rozdíl tlaku vzduchu a ihned věděl, co má dělat. Jako blesk proletěl dveřmi a unikl z místnosti, kterou za sebou zanechal v přišerném stavu.

Ballard zaklel. "Přece musí být nějaký způsob, jak ho dostat. Johnson, zavolejte mi okamžitě Plastic Products!"

Zanedlouho seděl Ballard ve svém soukromém pokoji se zástupcem firmy Plastic Products.

"Nerozumím vám dobře. Říkáte rychle tuhnoucí cement..."

"Ano. Aby se dal stříkat z hadice a ztuhnul hned, jakmile robota zasáhne. To mám na mysli."

"Dobře. Pokud má tak rychle tvrdnout, musí ztuhnout hned, jakmile přijde do styku se vzduchem."

Potřebujete velmi silný tekutý cementoid, který tuhne na vzduchu během půl minuty."

"To by vyhovovalo. Kdy ho dodáte?"

"Zítra ráno."

Druhý den ráno nahnali Arguse do jedné z velkých hal v přízemí. Obklopil ho kruh třiceti mužů, každý s tlakovou nádobou naplněnou rychle tuhnoucím cementoidem. Ballard a Johnson v pozadí přihlíželi.

"Ten robot je velmi silný, pane," upozornil Johnson.

"Cementoid také. Rozhodující je množství. Hoši budou stříkat tak dlouho, až bude vypadat jako zámotek, nebo jako mamut v jámě s dehtem."

To je nápad!" zvolal nadšeně Johnson. "Kdyby to náhodou nevyšlo, pak bych..."

"Nechte si ty řeči," zarazil ho Ballard a pohlédl ke dveřím. U každých stála skupina mužů se stříkačkami s cementoidem. Argus stál uprostřed místnosti a čekal. Ballard pokynul a z třiceti míst kolem robota vytryskly proudy cementoidu a soustředily se na jeho těle. Poplašné sirény ohlušivě zajčely.

Argus se začal otáčet kolem své osy - nic víc, nic méně. Byl stroj a mohl vyvinout nesmírnou rychlost.

Otáčel se tak rychle, že oko ho vnímalo jako mlžný opar. Jak známo, každé těleso má přitažlivost, jenže Argusova byla nepatrná, tím větší však byla odstředivá síla jeho točícího se těla.

Nastala obdobná situace, jako když hodíte syrové vejce do rychle se točícího elektrického větráku.

Proudí cementoidu vrhané na Arguse se od něho odrážely a odstředivou silou byly metány zpět. Ballard byl bolestivě zasažen do břicha a cementoid na něm začal tvrdnout

Za kvílivého jekotu sirén muži pokrytí odraženým cementoidem tvrdošjně vrhali na Arguse další a další proudy tuhnoucí hmoty. Ne však dlouho. Cementoid na jejich tělech ztuhl a scéna začínala nabývat podoby jednoho se Sennettových šlehačkových filmových gagů.

Ballard řval rozkazy. Jeho hlas sice zanikl ve všeobecné vřavě, ale muži sami přestali s beznadějným pokusem Arguse znehybnit

Sirény zmlkly. Argus se pomalu přestal otáčet. Když se zastavil, klidně vyšel z místnosti, aniž by se někdo pokusil mu v tom zabránit.

Jeden z mužů se téměř udusil, než se podařilo odstranit mu ztuhlou hmotu z nosu a úst. Jinak se nikomu nic nestalo, jen Ballardova nálada klesla pod bod mrazu.

Byl to Johnson, kdo navrhl další pokus. Písek prý zastaví vše, ovšem tekutý. Ten nebyl k dispozici, ale našla se náhražka - mazlavá dehtová kašovitá hmota. Byla nalita do improvizované nádrže dvacet pět stop široké, takže zbýval jen problém, jak vlákat Arguse do této náhražky tekutého písku.

"Pasti na něho nestačí," zachmuřeně uvažoval Ballard. "Co kdybychom natáhli drát, aby o něj zakopl a..."

"Obávám se, pane, že by na něj reagoval stejně bleskově, jako na naše dřívější pokusy," namítl Johnson.

"Když dovolíte, navrhl bych, abychom ho vlákali do chodby vedoucí k nádrži."

"Jak? Zase plamenomety? Jakmile před sebou zjistí větší nebezpečí, bude raději čelit menšímu. To znamená, že se vrhne na muže s plamenomety a prorazí jejich obklíčením."

"Jeho síla není neomezená. Pokud za ním bude postupovat tank, nemůže se vrátit."

Ballard zprvu nechápal.

"Máte na mysli nějaký menší taktor? Ten by na to stačil, jenže některé chodby v zámku jsou dosti široké, takže Argus může proklouznout. Pokud bychom ovšem měli k dispozici něco jako tank, který by zabíral celou šířku chodby, tlačil by Arguse před sebou jako píst přímo do nádrže s umělým tekutým pískem."

Byla provedena potřebná měření a do zámku byl dopraven mohutný traktor, jehož šířka vyplňovala téměř celou chodbu. Mezery po stranách byly příliš malé, než aby se jimi dalo proklouznout. Jakmile se Argus ocitne v takové chodbě, nemůže než kráčet stále kupředu.

Na Johnsonův návrh byl traktor zakamuflován, aby v něm Argus netušil nebezpečí. Konečně bylo vše připraveno a mohlo se přikročit k akci.

Trik mohl být úspěšný, nebýt jedné maličkosti. Hustota umělého pohyblivého písku byla pečlivě propočtena. Hmota musela být řídká, aby do ní robot zapadl, na druhé straně však natolik konzistentní, aby v ní byl bezmocný. Vědělo se, že Argus může kráčet pod vodou, jak ostatně prokázaly dřívější experimenty. To znamená, že umělý pohyblivý písek musí být namíchan tak, aby na povrchu Argusovu velkou váhu neunesl a dole mu zabraňoval v pohybu.

Nebyl problém vmanévrovat Arguse do vhodné chodby. Traktor tam vjel za ním a zablokoval mu cestu zpět. Pak pokračoval v jízdě a Arguse tlačil před sebou.

Argusovi to zřejmě nevadilo. Když dospěl až k okraji umělého písku, zastavil se a zlatou rukou zkusil, zda ho hmota udrží. Pak si lehl na břicho, skrčenýma nohama se opřel o stěnu chodby a silně se odrazil.

Kdyby byl vstoupil do této padaniny rovnýma nohama, byl by se propadl. Takto se však jeho váha rozložila na větší plochu. Mohutný odraz ho hnál kupředu, jako by byl člun pro jízdu na písku. Žádná lidská bytost by to nedokázala. Argus sice vážil daleko víc než člověk, ale měl nepoměrně větší sílu.

Povrchové napětí tekuté hmoty ho poněkud nadnášelo, přesto se však pomalu potápěl, ale v kritickém okamžiku se jeho paže zachytily za protější okraj nádrže.

Za nádrží stál Ballard s Johnsonem. Stěží se Argusovi vyhnuli, když se vysoukal z nádržky a proběhl kolem nich. Jak běžel, odstříkovala z něho špinavá hmota a zničila mnoho drahocenných koberců. Když oschnul, nebyl sice již tak krásný na pohled, ale na jeho schopnostech se tím nic nezměnilo.

Ballard zkusil trik s umělým tekutým pískem ještě jednou, ale ve větším měřítku. Nádrž byla větší, s hladkými stěnami, o něž by se robot nemohl opřít, ale Argus se poučil z předchozí zkušenosti. Dříve, než vstoupil do chodby, přesvědčil se, že ho nesleduje traktor.

Ballard tedy ukryl traktor ve vedlejší místnosti, kam Argus neviděl. Jakmile však zaslechl, jak traktor nastartoval, okamžitě se z chodby vrátil. Měl výborný sluch.

"Co teď?" Johnson bezradně rozhodil rukama.

"Očistěte Arguse od nánosů toho svinstva," zasyčel Ballard. "Je to přece výstavní kus!"

Johnson se s významně pozvednutým obočím díval za vzdalujícím se Argusem.

Ballard dlouho seděl u videofonu. Jeho nepřátelé na něho útočili ze všech stran. Kdyby už byl konec měsíce, kdy má dostat novou zásilku diamantů! Zatím se vše kolem něho hroutilo a ten zatracený robot byl vlastně klíč ke všemu.

Vydal ještě některé nutné příkazy a pak zašel do místnosti kde byl Argus. Očištěný robot stál u okna a ve sluneční záři skýtal nádhernou podívanou. Ballard pohlédl do zrcadla a mimoděk se napřimil. Bylo to však zbytečné gesto. Ve srovnání se zářícím robodem vypadal jako pouhá karikatura.

Pohlédl na Arguse. "Ty mizero," ulevil si.

Argusovi to bylo jedno. Pod vlivem okamžitého nápadu dal Argusovi podobu rytíře. Nyní toho litoval.

Zlatý rytíř stál nehnutě a v jeho mlčení bylo cosi vznešeného.

"Je to jen stroj," řekl si Ballard. "Mašina, kterou zhotovil člověk. Přece jsem lepší než nějaký stroj!"
Mýlil se.

V rámci svých specializovaných vlastností byl robot inteligentnější než on. Navíc se dovedl postarat o svou bezpečnost a byl nezranitelný. Byl krásný, obrovský a sebevědomý a Ballarda naprosto ignoroval. Kdyby byl Ballard schopen ho zabít, okamžitě by to učinil. Proč se k němu ten zatracený robot chová tak přezíravě? Zničil mu život, zbavil ho moci i majetku a bylo mu to jedno!

Ballard by snesl zlobu i nenávist, protože pokud mu někdo závidí a nenávidí ho, je to znamením, že je významný člověk a ne nějaká nula. Pro Arguse však jako by neexistoval.

Sluneční paprsky se třpytivě odrážely od Argusova zlatého brnění a diamanty na jeho přilbě ve ztemnělém pokoji doslova zářily. Ballardovy rty se stáhly do křečovitého úšklebku.

Pak se události začaly valit jako lavina. Nejhorší bylo, že v důsledku ekonomického kolapsu musel dát v zástavu svůj zámek a vystěhovat se. Donucen okolnostmi otevřel komoru, v níž probíhala přeměna uhlíku na diamanty, týden před dokončením procesu. Čekat déle nemohl, protože v této době mu zámek s veškerým vybavením přestal patřit. Výsledkem byl bezcenný uhlík.

Ztratil veškerý majetek kromě robota. Ten byl jeho, i když technicky patřil jeho manželce. Smlouva, kterou oba podepsali, byla právoplatná a nebylo možno ji nijak napadnout. Ballard si zajistil soudní výnos, který mu dovozoval vstup do zámku do té doby, než najde způsob, jak robota znehybnit a demontovat.

Doufal, že časem na nějaký způsob přijde - snad.

Ffoulkes pozval Ballarda na oběd. Byla to vlastně záminka, aby se s ním sešel. Chvilí mluvil o běžných věcech, ale v očích mu hrály sardonické jiskřičky. Nakonec se zeptal:

"Bruci, jak jste daleko s tím svým robotem?"

Ballard zpozorněl. "Proč se ptáte?"

"Zámek je obstaven, že?"

"Ano, jenže robota si mohu kdykoli odvést. Soud, s přihlédnutím k zvláštním okolnostem, rozhodl tak v můj prospěch."

"Myslíte, že se vám podaří ho chytit? Já osobně tomu nevěřím. Gunther musel být chytrý chlapík, když se mu podařilo vyrobit nezranitelného robota. Vsadím se, že se vám to nepodaří, ledaže byste znal příslušný kód."

"Já..." Ballard se zarazil. "Jak víte, že..."

"Že existuje kód? Gunther mi telefonoval předtím, než měl - ehm - tu politováníhodnou nehodu. Podezíral vás, že ho chcete zabít. Moc o tom nevím, ale onu noc mne volal, abych vám kód sdělil, ale až nastane vhodná doba. Gunther byl velmi předvídavý!"

"Vy ten kód znáte?"

"Ne."

"Tomu nerozumím."

"Gunther řekl toto: Sdělte Ballardovi, že kód je to, co najde na magnetofonovém pásku - název a číslo patentu na výrobu umělých diamantů."

Ballard si ostentativně prohlížel nehty, ale hlavou mu horečně probíhaly myšlenky - tajemství získané za cenu Guntherovy smrti - informace, kterou znal jen on - McNamarův torzní proces, patent číslo R-735-V-12...

"Máte ještě na něco chuť?" zeptal se poťouchle Ffoulkes.

"Ne," řekl Ballard a složil ubrousek.

"Oběd platím já. Ale ještě něco, Bruci. Bylo by v mém zájmu, kdyby diamanty ztratily na trhu cenu. Prodal jsem totiž své diamantové akcie, ale mnoho mých konkurentů má zájem o africké diamantové doly. Velmi by se mi hodilo, kdyby cena těchto akcií klesla až na samé dno."

"Co s tím mám já společného?"

"Kdybyste mi sdělil číslo patentu..."

"Ne."

Ffoulkes si povzdechl. "Myslel jsem si to. Takže na shledanou."

Ballard si najal obrněný automobil, tucet ozbrojených osobních strážců a jel do zámku. Vrátný ho uctivě pozdravil.

"Chcete dovnitř, pane Ballarde?"

"Ano. Mám povolení."

"Vím, pane. Račte vstoupit. Jdete za svým robotem?"

Ballard neodpověděl. Zámek mu připadal nějak cizí. Zjistil četné změny - byly odstraněny koberce, obrazy uskladněny a nábytek odvezen. Už to nebyl jeho zámek.

Pohlédl na hodiny. Dvě minuty po páté. Teď je Argus na své pravidelné pochůzce. Velká hala...

Ballard šel rovnou do ní. Spatřil zlatého robota, jak do ní vchází, aby zahájil svou pomalou procházku.

Dva muži v policejní uniformě však kráčeli v uctivé vzdálenosti za ním.

Ballard k nim přistoupil. "Jsem Bruce Ballard," představil se.

"Známe vás, pane," přikývl jeden z policistů.

Ballard se zarazil. "Nejste vy Dangerfield, Ffoulkesův tajemník?"

Dangerfieldova tvář zůstala jako vždy bezvýrazná.

"Jsem pověřen zvláštním úkolem," řekl. "Úřady považují robota za příliš cenného, než aby byl ponechán bez dozoru. Byli jsme vzati do přísahy, abychom ho hlídali."

Po chvíli váhání Ballard řekl:

"Vaše práce skončila. Přišel jsem si pro robota."

"Velmi dobře, pane."

"Můžete tedy odejít."

"Je mi líto, pane. Nemohu se od robota vzdálit"

"Tento příkaz vám dal Ffoulkes?" Ballard stěží zachovával klid.

"Nerozumím vám, pane."

Ballard se obrátil k druhému policistovi:

"Vy také patříte k Ffoulkesovi?"

"Nerozumím vám, pane," zněla odpověď. "Můžete si ho kdykoli odvést," řekl Dangerfield. "Avšak dokud je v zámku, nesmíme z něho spustit oči. Jak víte, je plný diamantů!"

Argus pokračoval v obchůzce a policisté šli stále za ním. Když robot vstoupil do sousední haly, Ballard ho předběhl. Opatrně si zakryl rukou ústa a zašeptal:

"McNamara, torzní proces, patent číslo R-733-V-12."

Robot nereagoval a pokračoval v chůzi.

"Musíte to říct hlasitěji," upozornil ho Dangerfield. Ballard si všiml, že v ruce drží zápisník a připravené plnicí pero. Vrhla na Dangerfielda nepřátelský pohled. Pak znovu předběhl Arguse a kód opakoval.

Robot ani tentokrát nereagoval. Když se Ballard k němu přiblížil, Argus rychle couvl.

Bylo zřejmé, že Ballard se k robotu nemůže přiblížit natolik, aby mu mohl kód pošeptat. Kdyby to však řekl hlasitěji, Dangerfield by si heslo poznamenal a sdělil je Ffoulkesovi. Je evidentní, co by s ním ten ničema udělal. Zveřejnil by postup výroby diamantů, a tím zničil jejich trh.

Zatímco Argus s oběma strážci pokračovali v obchůzce, Ballard se zastavil a přemýšlel. Je vůbec nějaká možnost, jak z tohoto začarovaného kruhu ven? Existuje nějaké jiné řešení?

Věděl, že nikoli. Na jmenování jiných strážců neměl vliv, protože zámek mu nepatřil. Pokud by měl moc a bohatství jako předtím, určitě by se jich zbavil, ale jemu navíc ještě chyběl čas.

I za těchto okolností však zůstávala možnost, jak opět získat své původní postavení, ale za měsíc to již nebude možné. Pak budou veškeré svazky s jeho mocnářstvím zprůtrhány a majetek přejde do jiných rukou. Jeho mysl horečně hledala východisko a vrčela se zpět, aby zjistila, kde udělal chybu.

Co kdyby začal vyrábět diamanty sám? Pak by robota nepotřeboval a postup výroby mu udá McNamarův patent.

Mohl by se o to pokusit. Jenže už nebyl Bruce Ballard, mocný průmyslový baron, a tím mu chyběla nezranitelnost nejbohatších. Ffoulkes bude určitě sledovat každý jeho krok a cokoli by podnikl, Ffoulkes by se o tom určitě dozvěděl. Jakmile by začal vyrábět diamanty, Ffoulkesovi lidé by jeho metodu objevili a začali je vyrábět sami. Takže ani touto cestou nelze uniknout.

Únik! Něco tak jednoduchého pro nezranitelného robota, jenže on nebyl nezranitelný. Argus ho dostal do role krále Midase a ani jeho inteligence mu nepomohla překonat největší krizi jeho života.

Představoval si, co by asi dělal Argus na jeho místě. Argusův jedinečný kovový mozek přece vysoko převyšoval schopnosti mozku jeho tvůrce. Jenže Argus nikdy nebude v jeho situaci. Nemusí se starat o nic jiného než o svou zlatou kůži, pod níž je skryto nesmírné bohatství, a tak jen toporně a nevšímavě kráčí zámeckými chodbami.

Ballard si povzdechl. Zašel do sklepa, kde našel těžkou palici. Vzal ji a vydal se za Argusem.

Našel ho v jídelně, jak majestátně prochází místností. Od jeho zlatého brnění se odrážely sluneční paprsky pronikající oknem a diamanty na přilbě zářily všemi barvami duhy.

Ballard byl zpocený, ne však námahou. Zastavil se před Argusem a zařval:

"Zastav se, ty zatracený..." Nazval ho jménem, které se nedá otisknout.

Argus ho ignoroval. Chtěl se mu vyhnout, ale Ballard hlasitě zvolal: "McNamara, torzní proces, patent číslo R-735-V-12!"

Dangerfieldovo plnicí pero se hbitě kmitalo po stránce zápisníku. Argus se zastavil. V napjatém tichu, které nastalo, zaslechl Ballard, jak se druhý strážce ptá Dangerfielda:

"Máte to?"

"Ano. Můžeme jít."

Oba strážci se otočili a odcházeli.

Ballard se zdviženou palicí kráčel k Argusovi, který se nad ním nevšímavě tyčil.

Pod první ranou se rozlétly diamanty a zlaté plátování na Argusově hrudi. Argus se zapotácel a s jakousi zvláštní důstojností padl na záda. Jeho dopad otřásl ztichlou halou. Ballard znovu udeřil. Rána sice nemohla prorazit téměř nezničitelnou krycí vrstvu pod zlatými pláty, ani rozbít diamanty, zprohýbala však zlaté brnění a uvolnila přístup k otvírání schránky na diamanty, které již nikdy nebudou mít žádnou cenu.

"Ty zatracená, pitomá mašino!" křičel Ballard a v záchvatu ničivého vzteku zasazoval robotu další a další údery.

"Ty zatracená mašino!"

přeložila Olga Syřišťová

ilustroval Jan Štěpánek